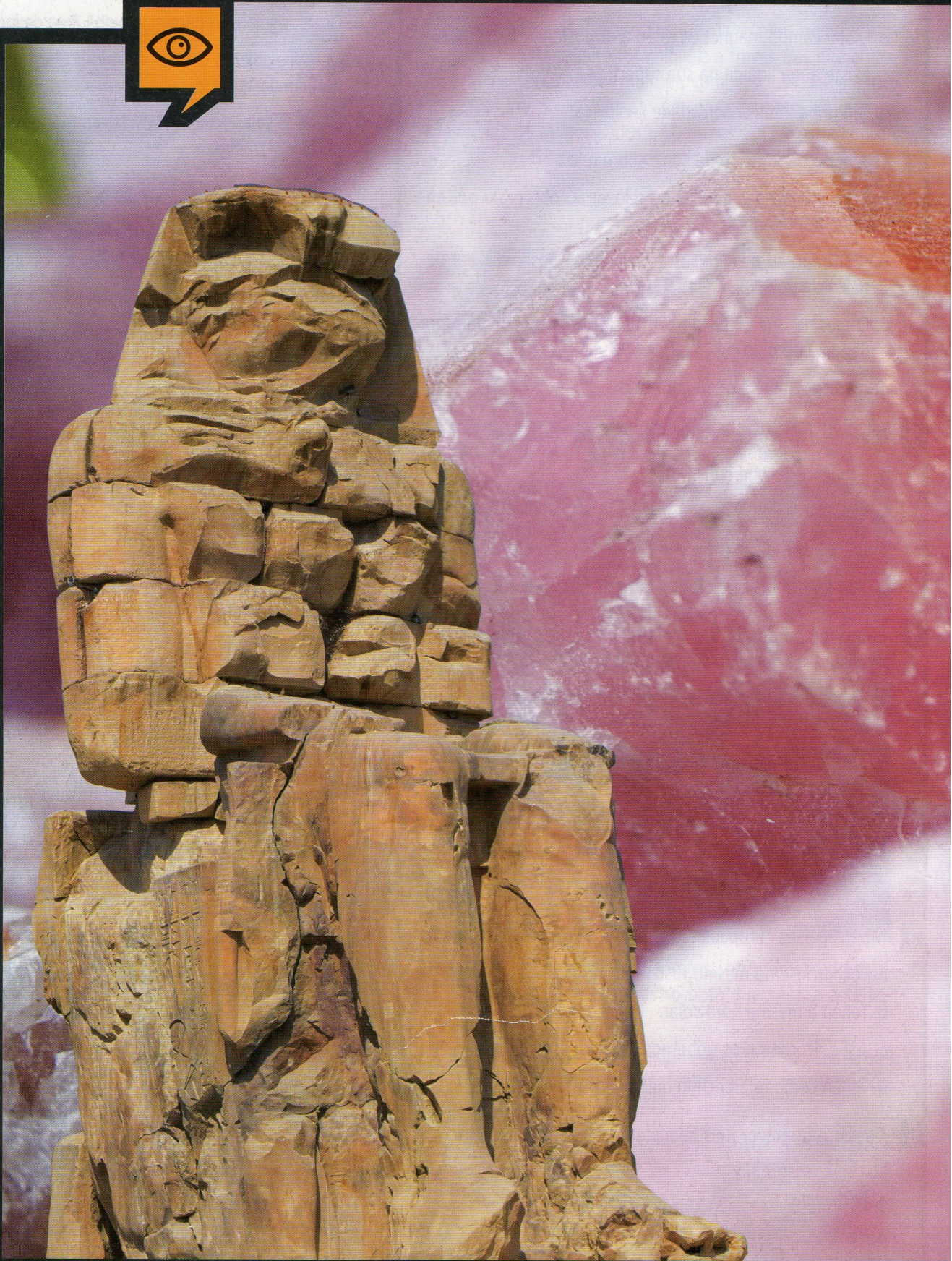

03

A xeosfera

TEMA 3

A XEOSFERA

1. A xeosfera.

A **xeosfera** é a parte da Terra formada por rochas. As rochas poden ser sólidas ou estar fundidas.

Na superficie da Terra diferenciamos dúas zonas: os **continentes** e o **fondo dos océanos**.

Estructura e composición da xeosfera. Está dividida en tres capas: **a cortiza, o manto e o núcleo**.

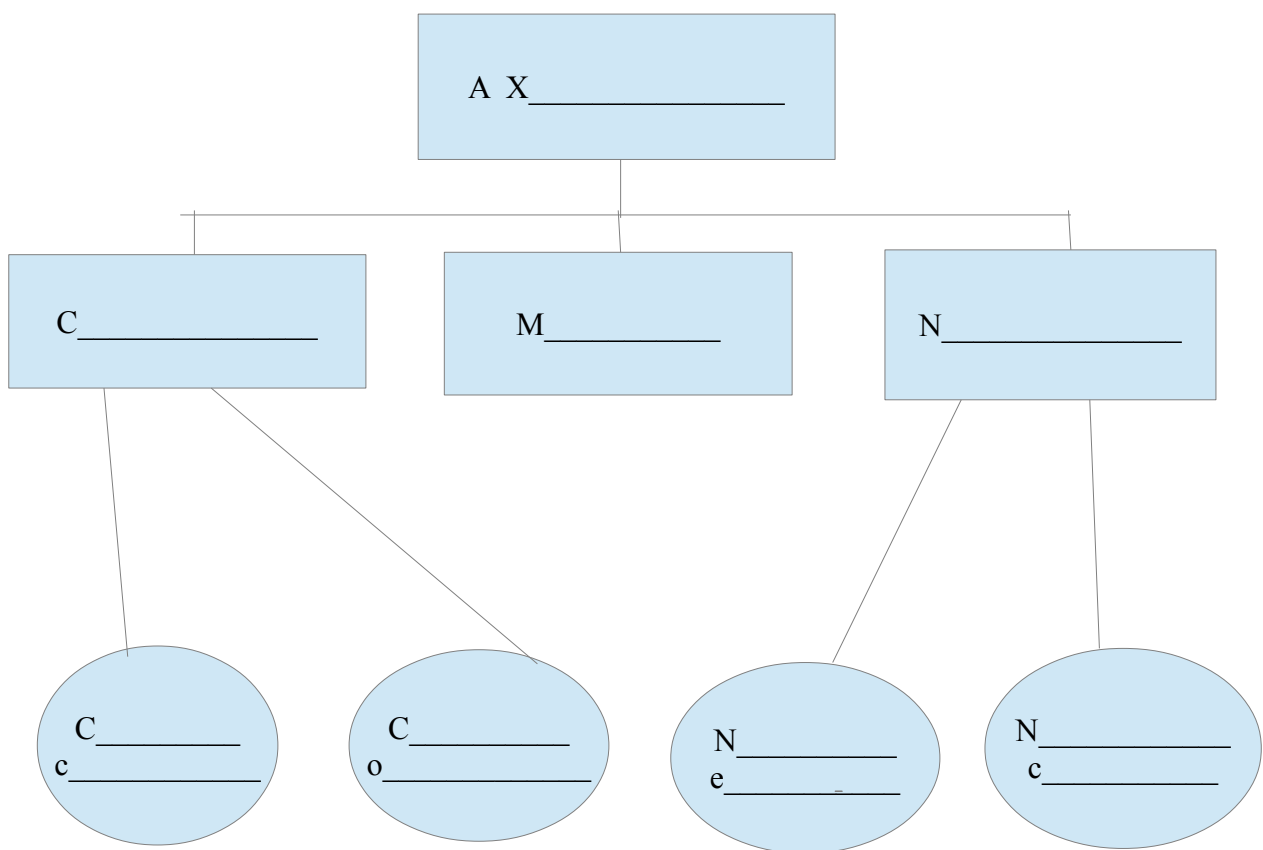
CORTIZA. É a capa máis supeficial, existen dous tipos de cortiza:

- **Cortiza continental**, formada polos continentes, as rochas máis abundantes nela son o granito e e as rochas magmáticas.
- Cortiza oceánica, atópase no fondo oceánico, e a rocha que máis predomina é o basalto.

MANTO. Localízase baixo a cortiza, as rochas que podemos atopar nela non están fundidas a pesar das altas temperaturas que hai no manto.

NÚCLEO. É a capa máis interna, as altas temperaturas e a presións, fan que as rochas externas do núcleo sexan líquidas, mentres que as rochas do núcleo central son sólidas.

1. Completa o esquema.

2. Relaciona as partes da Terra co tipo de rocha.

- Cortiza continental
- Núcleo central
- Manto
- Núcleo externo
- Cortiza oceánica
- Rochas sólidas.
- Rochas líquidas

3. Completa.

A _____ é a parte da Terra formada por rochas.

Na superficie da Terra diferenciamos dúas zonas: os _____ e os _____.

A xeosfera está dividida en tres capas: _____, _____ e _____.

2. Os minerais.

Nas rochas podemos atopar minerais, estes minerais teñen propiedades como:

- **A forma.** Aspecto que presenta o mineral pode ter forma xeométrica (cubos, prismas hexagonais,...)

PIRITA

CUARZO

- **A cor.** É a cor que presenta o mineral cando se ilumina con luz branca.

MALAQUITA

TURQUESA

- **A raia.** A cor que presenta un mineral cando raíamos con el unha superficie.

- **A exfoliación.** A capacidade que teñen os minerais de romperse en láminas.

- **O brillo.** Aspecto que ten o mineral cando a luz reflicte nel. Pode ter os seguintes brillos:

Metálico

Vítreo

Nacarado

Graso

Mate

- **A dureza.** A resistencia dun mineral a ser raiado. A Escala de Mosh axúdanos a identificar a dureza dun material.

Dureza Aproximada

Uña = 2.5

Moneda de Cobre = 3.5

Vidrio = 6

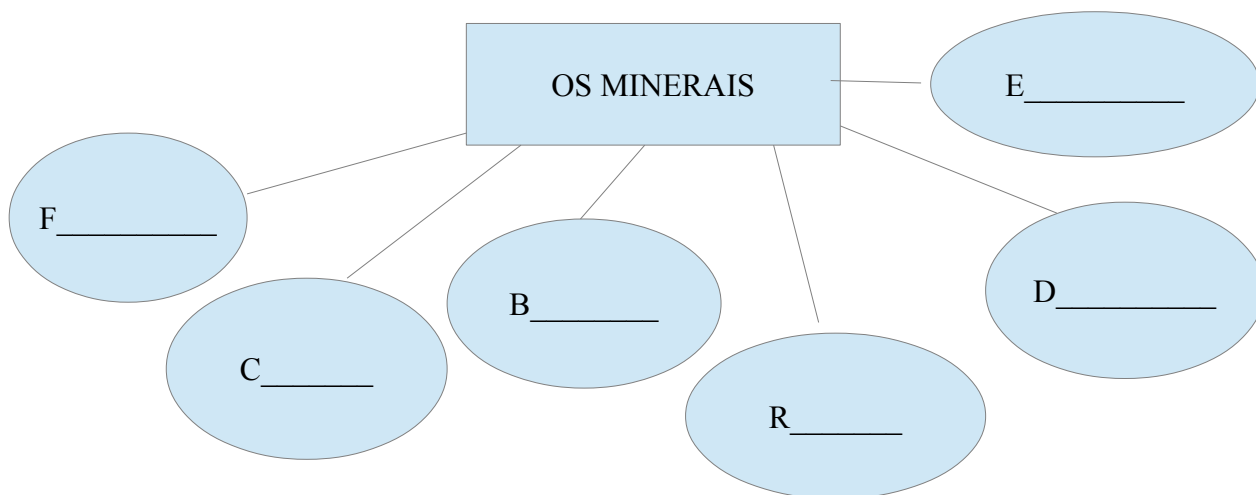
Navaja = 4.5

Escala de Mohs

Escala de Dureza	
1 - Talco	
2 - Yeso	
3 - Calcita	
4 - Fluorita	
5 - Apatito	
6 - Ortoclase	
7 - Cuarzo	
8 - Topacio	
9 - Corindon	
10 - Diamante	

1. Completa o esquema.

2. Completa con verdadeiro (V) ou falso (F).

- O topacio pode ser raiado pola uña. _____
- O brillo é o aspecto que ten o mineral cando a luz reflicte nel. _____
- A raia do yeso é de cor branca. _____
- O cuarzo ten un brillo mate. _____

3. Relaciona con frechas.

• Brillo.	• Aspecto que presenta o mineral pode ter forma xeométrica (cubos, prismas hexagonais,...)
• Dureza.	• A cor que presenta un mineral cando raíamos con el unha superficie.
• Forma.	• É a cor que presenta o mineral cando se ilumina con luz branca.
• Cor.	• A capacidade que teñen os minerais de romperse en láminas.
• Exfoliación.	• Aspecto que ten o mineral cando a luz reflicte nel
• Raia.	• A resistencia dun mineral a ser raiado.

3. As rochas.

Están formadas por un ou máis minerais. O mármore (formado por un mineral) e o granito (formado por varios minerais).

GRANITO

MÁRMORE

Dependendo da orixe das rochas poden ser de tres tipos:

- **Rochas sedimentarias.** Formáanse a partir de sedimentos, e dicir, da acumulación de trocitos de outras rochas e minerais. Os tipos de rochas sedimentarias son::

ROCAS SEDIMENTARIAS

ARXILA 	CONGLOMERADO
CALCARIA 	CARBÓN

- **Rochas metamórficas.**

Onde se forman? Fórmanse no interior da Terra.

Como se forman? A partir das rochas que hai na corteza terrestre, debido ás presións e temperaturas elevadas.

Algúns tipos son:

MÁRMORE

LOUSA

XISTO

GNEIS

- **Rochas magmáticas.**

Como se forman? Por enfriamento e solidificación de materiais que proceden do interior da Terra. O magma ascende moi lentamente pola chemineas dos volcáns, ao enfriar cristaliza e orixinas as rochas magmáticas.

Algúns tipos de rochas magmáticas son:

- **Plutónicas**, formadas polo enfriamento lento do magma no interior da cortiza terrestre antes de chegar a superficie. A máis coñecida en Galicia é o **GRANITO**.

De que se compón o granito? Componse de cuarzo, feldespato e mica.

Cal é a súa cor? Pode presentar distintas cores.

- **Volcánicas**, fórmanse polo enfriamento rápido e a solidificación do magma na superficie da Terra. O máis coñecido é o **BASALTO** (rocha de cor negra verdosa), composta por feldespato e piroxen.

Contesta as preguntas:

1. Completa:

As rochas están formadas por un ou máis _____. Dependendo da orixe poden ser de tres tipos: _____, _____ ou _____.

2. Une cada tipo de rocha co que correspomnda.

• Rocha magmática.	• Fórmanse no interior da Terra, a partir das rochas que hai na cortiza terrestre.
• Rocha sedimentaria.	• Fórmase por arrefriamento e solidificación de materiais que proceden do interior da Terra.
• Rocha metamórfica.	• Formáanse a partir de sedimentos, e dicir, da acumulación de trocitos de outras rochas e minerais.

3. Clasifica as seguintes rochas en metamórfica, sedimentaria ou magmática.

ROCHA	NOME DA ROCHA	TIPO DE ROCHA
	_____	_____
	_____	_____
	_____	_____
	_____	_____
	_____	_____

